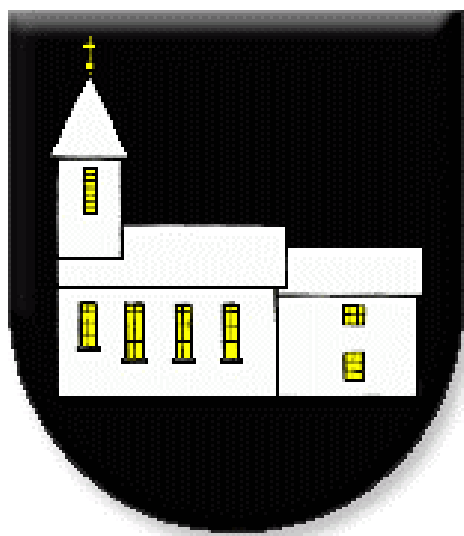

Obec BIELY KOSTOL

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB 2024 - 2028

Strategický dokument obce Biely Kostol

Komunitný plán sociálnych služieb na roky 2024 – 2028 bol prijatý UZN č. 22/2024
na zasadnutí

Obecného zastupiteľstva Obce Biely Kostol dňa 27.3.2024

Obsah

ÚVOD	3
1 LEGISLATÍVNE VÝCHODISKÁ	5
1.1 Hlavné princípy komunitného plánovania	6
1.2 Organizačná štruktúra procesu komunitného plánovania	7
1.3 Dokumenty nadväzujúce na tvorbu komunitného plánu	9
1.4 Zoznam súvisiacich vedľajších koncepčných dokumentov	11
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA	13
2.1 Sociodemografická analýza	13
2.2 Demografické ukazovatele	14
2.3 Rozdelenie obyvateľstva podľa pohlavia	15
2.4 Prírastok/úbytok obyvateľov	15
2.5 Veková štruktúra obyvateľov	17
2.6 Analýza poskytovateľov sociálnych služieb	19
2.7 Poskytovatelia sociálnych služieb v okolí	25
2.8 Školstvo	26
2.9 Zdravotníctvo	27
3 STRATEGICKÁ ANALÝZA A DEFINOVANIE CIEĽOV	28
3.1 SWOT analýza	28
3.2 Vízia a stratégia	29
3.3 Oblasti pre zlepšenie	30
3.4 Ciele	31
4 MONITOROVANIE A HODNOTENIE	33

PRÍHOVOR

Vážení obyvatelia a čitatelia tohto dokumentu,
práve ste sa dostali ku Komunitnému plánu rozvoja sociálnych služieb obce Biely Kostol. Ide o dôležitý strategický dokument obce, v ktorom nájdete podrobné demografické údaje, prijímateľov a poskytovateľov sociálnych služieb a najmä informácie, aké sociálne služby obec zabezpečuje a bude zabezpečovať v nasledujúcich rokoch.

Veríme, že vďaka tomuto dokumentu získate prehľad o sociálnej situácii v obci Biely Kostol a pokiaľ budete mať nejaké námety, čo v obsahu dokumentu zlepšiť, radi sa s Vami o podnety podelíme. Dokumenty ako tento by mali (okrem iného) slúžiť aj Vám - verejnosti, ktorá má plné právo vyjadriť k nim svoj názor.

Komunitný plán sociálnych služieb na roky 2024 – 2028, ktorý má obec v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách povinnosť vypracovať, podporuje komplexný rozvoj v sociálnej oblasti pre všetkých obyvateľov bez rozdielu veku, pričom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby.

Základnou úlohou každej samosprávy je starostlivosť o svojich obyvateľov a kvalitné poskytovanie sociálnych služieb. Našou snahou je, aby sme postupnými krokmi zabezpečovali stanovené ciele a jednotlivé úlohy pre skvalitnenie sociálnych služieb tam, kde je to najviac potrebné. Za pomoci vypracovaného Komunitného plánu sociálnych služieb obce Biely Kostol budeme efektívnejšie a adresnejšie využívať finančné prostriedky obecného rozpočtu na to, aby sme v čo najväčšej možnej miere poskytovali kvalitné sociálne služby. Chceme zapájať jednotlivcov, organizácie, podnikateľov a tak pozdvihnúť našu spoločnú komunitu na vyššiu úroveň. Je našou povinnosťou vytvoriť podmienky pre život tých, ktorí vychovávajú novú generáciu, ale i tých, ktorí už svoju starostlivosť plnohodnotne odovzdali iným. Naším cieľom je spolupráca s občanmi, odstraňovanie bariér medzi jednotlivými skupinami a komunitami v obci. Veľmi dôležitá je intenzívna komunikácia so všetkými vekovými kategóriami. Teraz je na každom jednom z nás, aby sme vytvárali komunitu, čiže isté partnerstvo medzi všetkými, ktorí poskytujú, vytvárajú a užívajú sociálne služby. Samozrejme, nie je to jednoduchá záležitosť, pri ktorej samotná realizácia a naplnenie musí mať dobrú víziu. Pevne verím, že predkladáme našim občanom jednotlivé riešenia a postupne budeme poskytovať sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym potrebám obyvateľom obce v zmysle ich spokojnosti.

doc. Ing. Iveta Paulová, PhD., MBA

starostka obce

ÚVOD

PODSTATA KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA

Dnešná spoločnosť prechádza neustálymi zmenami a vývojovým procesom, ktorý sa zameriava na skvalitnenie života obyvateľov, zapájaním ich samotných do diania a participácií vo veciach verejných. Tak je to i pri komunitnom plánovaní sociálnych služieb v obci. Komunitné plánovanie sociálnych služieb je metóda, ktorá umožňuje spracovávať rozvojové materiály v oblasti sociálnych služieb verejného života na úrovni obce, mesta i kraja. Pri komunitnom plánovaní je potrebné zvážiť potreby občanov, potreby a možnosti poskytovateľov sociálnych služieb a možnosti tých, ktorí poskytujú zdroje na napĺňanie potrieb komunity. Stratégia rozvoja sociálnych služieb obce v predpokladanom komunitnom pláne zahŕňa v sebe aktualizáciu kompetencií podľa legislatívy zákona o sociálnych službách, ktorý značne rozširuje pôsobnosť obce a prioritne podporuje rozvoj a zvyšovanie kvality poskytovaných sociálnych služieb, komunitných a terénnych služieb, ale i sociálneho poradenstva, prevencie a krízovej intervencie, či odborného a osobného rastu zamestnancov v sociálnych službách. Komunitný plán sociálnych služieb obce Biely Kostol je vypracovaný na obdobie päť rokov v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb.

Cieľom komunitného plánovania je najmä posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín a opätovné vtiahnutie do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji. No a samotným výsledkom tohto plánovania by mali byť odpovede na otázky typu:

Aké má obec ľudské, materiálne a finančné zdroje na poskytovanie sociálnych služieb? Ako už fungujúce a poskytované sociálne služby v obci skvalitniť a aké nové vytvoriť, či aké sociálne skupiny potrebujú zvýšenú starostlivosť? Preto zmyslom komunitného plánovania najmä v obciach je aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným a koordinovaným postupom.

Komunitné plánovanie je jedna zo základných metód riadenia rozvojových procesov. Jej podstatou je absorbovať názory celej komunity žijúcej v obci, vďaka ktorým je možné spracovať podkladové materiály pre rôzne oblasti verejného života. Ide o proces, ktorý pomáha v plánovaní a poskytovaní lepších a kvalitnejších služieb, ktoré budú znamenať skutočný prínos a zmenu v životoch ľudí. Metóda komunitného plánovania je považovaná za dobrý systém začiatku spolupráce a vzniku trvalejších partnerstiev v oblasti poskytovania sociálnych služieb a výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie. Princípy zastupiteľskej demokracie sú podporené najmä v zmysle zapojenia verejnosti do procesu formovania

sociálnych služieb. V procese komunitného plánovania možno ako komunitu chápať verejnosť, čiže všetkých tých, ktorých sa daná oblasť dotýka.

Za komunitu možno považovať aj tých, ktorí budú vybrané služby v obci využívať. Ďalej je možné pod komunitou chápať priamo obec s jej vedením - samosprávou.

Hlavným nástrojom komunitného plánovania je dokument s názvom Komunitný plán sociálnych služieb, ktorý definuje jednotlivé ciele a konkrétne aktivity smerujúce k dosiahnutiu dlhodobej vízie rozvoja sociálnych služieb v obci. Jeho úlohou je identifikovať sociálne problémy a zvoliť stratégiu ich riešenia so zreteľom na klienta, poskytovateľov služieb, technickej vybavenosti a pod.. Výsledkom je strategický dokument, ktorý reflektuje potreby a záujmy celej komunity. Do jeho tvorby by mala byť zapojená čo najväčšia skupina obyvateľov všetkých kategórií, aby mali všetci možnosť participovať a vyjadriť svoje záujmy. Len takýmto spôsobom sa tento strategický dokument stane plnohodnotným podkladom pre rozvoj sociálnych služieb. Vo všeobecnosti sa za cieľ komunitného plánovania sociálnych služieb považuje predovšetkým posilňovanie sociálnej súdržnosti. Za ďalší cieľ je možné označiť predchádzanie sociálnej exkurzii a izolácii ohrozených jedincov a skupín. Posledným, nemenej dôležitým cieľom komunitného plánovania, je opätovné zaradenie jednotlivcov, ktorí stoja na okraji komunity, do spoločnosti. Títo jedinci v niektorých prípadoch predstavujú hrozbu pre komunitu alebo vyvolávajú strach či neistotu. (PhDr. Helena Woleková, 2004).

1 LEGISLATÍVNE VÝCHODISKÁ

V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (§4 ods. 3 písm. p) je územná samospráva povinná plniť úlohy na úseku sociálnej pomoci. Rozsah a úlohy v oblasti sociálnej pomoci sú definované najmä zákonmi:

- Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách,
- Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane a sociálnej kuratele,
- Zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi,
- Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine,
- Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti.

Tento dokument je spracovaný podľa zákona č. 331/2017 o sociálnych službách s účinnosťou od 01. 01. 2018, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov. Podľa tejto novely má komunitný plán obsahovať najmä:

- a. analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku, vrátane vyhodnotenia finančných podmienok, materiálnych podmienok, priestorových podmienok a personálnych podmienok,
- b. analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku, vrátane spôsobu ich zabezpečenia výberom konkrétnych poskytovateľov týchto sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- c. analýzu sociologických údajov, demografických údajov a sociálnej situácie v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- d. určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- e. časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych

služieb s určením kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu podľa konkrétnych poskytovateľov sociálnych služieb a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity, tak aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov obce a vyššieho územného celku, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok, ktoré vytvára obec a vyšší územný celok na tvorbu a realizáciu komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb,

- f. spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb,
- g. podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

Do Komunitného plánu sociálnych služieb obce boli zapracované všetky údaje, ktoré má obec k dispozícii. Všetky informácie zo zákona sa môžete dočítať tu: [Zákon č. 331/2017](#).

1.1 Hlavné princípy komunitného plánovania

Vypracovanie komunitného plánu by malo prebiehať podľa nasledujúcich základných princípov:

- **Partnerstvo medzi všetkými účastníkmi** – potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Rovnaký priestor musí byť venovaný názorom všetkých zúčastnených strán.
- **Zapájanie miestneho spoločenstva** – rôzne metódy a formy oslovovania obyvateľov na spoluprácu - ponuka musí byť zrozumiteľná podľa oblastných špecífik, napr. podľa miestnej časti, spôsobu života, záujmov, etnickej príslušnosti a pod..
- **Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov** – nesmie sa zabudnúť na spoluprácu s podnikateľmi, ktorí sa už v minulosti angažovali v tejto oblasti, na váhu práce dobrovoľníkov v sociálnych službách, na svojpomocné skupiny, rodinnú starostlivosť, susedskú výpomoc a pod..
- **Práca s informáciami** – nevyhnutnosť zabezpečenia rovnakého prístupu k informáciám pre všetkých, ktorí sa zúčastňujú plánovania. Takisto je dôležité aj zabezpečenie odovzdávania informácií verejnosti. V prípade pravidelného odovzdávania informácií bude možné očakávať relevantné pripomienky a podnety. V neposlednom rade je dôležité stanoviť si, ako bude možné vznášať pripomienky a ako sa bude s pripomienkami narábať.
- **Priebeh spracovania komunitného plánu** je rovnako dôležitý, ako výsledný dokument - proces komunitného plánovania je založený na vyhľadávaní, zapájaní a diskusiách s rôznymi osobami. Proces teda

umožňuje, aby bol navrhnutý systém sociálnych služieb jedinečný, neopakovateľný a plne zodpovedal miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom.

- **Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce** – správna a dobre fungujúca spolupráca medzi všetkými účastníkmi prináša kvalitnejšiu ponuku sociálnych služieb.
- **Kompromis prania a možností** – výsledkom komunitného plánovania je nájdenie kompromisného riešenia medzi tým, čo sa chce dosiahnuť a tým, čo je k dispozícii. Dôležitú úlohu nezohrávajú len materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale tiež spoločná dohoda, ktorá vymedzuje, kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánu podieľať.

1.2 Organizačná štruktúra procesu komunitného plánovania

Pre úspešnosť procesu komunitného plánovania sociálnych služieb je nutné, aby boli do procesu tvorby komunitného plánu zapojené nasledovné 3 skupiny účastníkov:

1. zadávatelia sociálnych služieb,
2. poskytovatelia sociálnych služieb,
3. užívatelia sociálnych služieb.

1. Zadávatelia sociálnych služieb

Ide o účastníkov komunitného plánovania, ktorým zákon ukladá povinnosť zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov územia, ktoré spadá pod jeho správu. V systéme slovenskej verejnej správy sú zabezpečovateľmi sociálnych služieb práve obce a mestá - v prípade tohto komunitného plánu je zabezpečovateľom obec Biely Kostol.

2. Poskytovatelia sociálnych služieb

Poskytovateľmi sociálnych služieb môžu byť všetky nasledovné subjekty, ktoré spĺňajú podmienky stanovené zákonom o sociálnych službách:

- fyzické osoby,
- podnikateľské subjekty,
- súkromné neziskové organizácie,
- organizácie zriadené obcou,
- organizácie zriadené samosprávnym krajom,
- organizácie zriadené štátom.

Postavenie všetkých poskytovateľských subjektov je v rámci komunitného plánovania rovnaké, t.j. ciele a zámery subjektov majú rovnakú váhu.

3. Užívatelia sociálnych služieb

Užívateľom sociálnych služieb je každý, kto prijíma pomoc sociálnych služieb. Takisto sú to aj občania, ktorí pomoc sociálnych služieb prijímali v minulosti, alebo ju ešte len budú prijímať. Počas života sa môže stať užívateľom sociálnych služieb každý občan. Zámery a ciele užívateľov majú rovnaké alebo priam prioritné postavenie, ako zámery a ciele zadávateľov a poskytovateľov. V priebehu procesu komunitného plánovania by mal byť kladený dôraz na výber cieľových skupín.

Základnými cieľovými skupinami, pre ktoré by sa mali sociálne služby plánovať sú:

- seniori,
- rodiny s deťmi a mládež,
- nezamestnaní,
- marginalizované menšiny,
- zdravotne (telesne alebo duševne) znevýhodnené osoby a ich rodiny,
- osoby v nepriaznivej sociálnej situácii.

Konanie vo veci posúdenia odkázanosti na sociálnu službu

Zákon o sociálnych službách určuje jednotlivé druhy sociálnej služby, formy a rozsah sociálnej služby podľa nepriaznivej sociálnej situácie, alebo podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby, ktorý je stanovený posudzujúcim lekárom v rámci konania o odkázanosti na sociálnu službu:

- a) v zariadení pre seniorov,
- b) v zariadení opatrovateľskej služby,
- c) v dennom stacionári,
- d) opatrovateľskej služby.

Konanie o odkázanosti na sociálnu službu sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu, alebo na základe písomnej žiadosti rodiča, v prípade konania o odkázanosti maloletého dieťaťa.

Žiadosť sa podáva v miestnej príslušnosti obce podľa trvalého pobytu fyzickej osoby, ktorej odkázanosť sa posudzuje. V rámci okresu Trnava sa žiadosť podáva na Spoločnom obecnom úrade, Kollárova 8, 917 02

Trnava – odbor sociálnych služieb, v prípade špecializovaných sociálnych zariadení sa žiadosť podáva prostredníctvom VÚC, Starohájska 10, 917 01 Trnava.

Odbor sociálnych služieb vydá fyzickej osobe, ktorej odkázanosť sa posudzuje, rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu, ktorého podkladom je posudok. Posudok obsahuje stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti sebaobslužných úkonov. Právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu vydané Spoločným obecným úradom, alebo VÚC, občan prikladá k žiadosti o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby.

1.3 Dokumenty nadväzujúce na tvorbu komunitného plánu

Nadradenými dokumentmi ku Komunitnému plánu sociálnych služieb sú dokumenty na európskej, národnej a regionálnej úrovni. Patria sem zmluvy, dohody a dokumenty, ktoré ovplyvňujú sociálnu politiku členských štátov až po tie, z ktorých vychádza priamo KPSS obce Biely Kostol.

Dokumenty v oblasti sociálnej politiky na nadnárodnej úrovni:

1. **Amsterdamská zmluva** – ovplyvňuje proces tvorby sociálnej politiky v štátoch EÚ v oblastiach pracovných a životných podmienok.
2. **Lisabonská zmluva** – zaoberá sa najmä programom na zvýšenie ekonomickej moci vo svete prostredníctvom konkurencieschopnosti EÚ.
3. **Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd** – zaväzuje štáty, aby poskytovali ochranu práv a slobôd, poskytuje procesné nástroje na priame uplatnenie zaručených práv a slobôd voči štátu prostredníctvom Európskeho súdu pre ľudské práva.
4. **Dohovor o právach dieťaťa** – upravuje právnu ochranu detí na celom svete.
5. **Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím** – jeho cieľom je presadzovať, ochraňovať a zabezpečiť plnohodnotný a rovný výkon ľudských práv a základných slobôd pre všetky osoby so zdravotným postihnutím a podporovať úctu ich dôstojnosti.
6. **Európska sociálna charta** – obsahuje minimálne sociálne práva, ktoré musia členské štáty Rady Európy implementovať do svojej legislatívy.

Dokumenty v oblasti sociálnej politiky na národnej úrovni:

1. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR 2021 - 2027

2. Národný program reforiem - obsahuje nasledujúce ciele:

- účinnejšie riešiť dlhodobú nezamestnanosť prostredníctvom poskytovania aktivačných opatrení, druhej šance na vzdelávanie a individuálne prispôsobeného kvalitného odborného vzdelávania,
- zvýšenie kapacity verejných služieb zamestnanosti pre správu prípadov,
- zlepšenie stimulov v oblasti zamestnanosti žien,
- zlepšiť poskytovanie zariadení starostlivosti o deti, najmä pre deti do troch rokov,
- inklúzia marginalizovanej rómskej menšiny - napr. prostredníctvom inkluzívneho vzdelávania.

3. Stratégia dlhodobej starostlivosti v Slovenskej republike

4. Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť na roky 2022 – 2026

5. Národná stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti – jej základným zámerom je vytvorenie a zabezpečenie podmienok pre nezávislý a slobodný život všetkých ľudí, odkázaných na pomoc, v prirodzenom sociálnom prostredí komunity s podporou komunity, odborníkov, členov rodiny a dobrovoľníkov.

6. Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030 - vydalo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Pre zabezpečenie podmienok rozvojovej stratégie sociálnych služieb pre obdobie rokov 2021-2030 je nevyhnutné naplniť nasledovné predpoklady, ktoré predstavujú pre napĺňanie NPRSS nevyhnutné vstupy:

- vytvorenie strategického rámca sociálnych služieb do roku 2030 v SR,
- zabezpečenie finančnej a personálnej udržateľnosti rozvoja sociálnych služieb,
- prepájanie sociálnych služieb s inými verejnými službami v rámci podpory sociálnej inklúzie zraniteľných jednotlivcov, rodín, skupín a komunít,
- prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb,
- zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti,
- podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasti systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby,
- podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb.

7. koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja 2023 - 2030

Medzi priority budovania sociálnych služieb v okrese Trnava boli zaradené:

- zlepšenie kvality a dostupnosti sociálnych služieb v kraji,
- podpora prechodu z inštitucionálnej na komunitnú formu sociálnej starostlivosti,
- investície do výstavby, rozširovania kapacít či modernizácie zariadení sociálnych služieb.

1.4 Zoznam súvisiacich vedľajších koncepčných dokumentov

Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím 2021 - 2030

Základným cieľom dokumentu je prostredníctvom definovaných úloh a opatrení zabezpečiť dosahovanie pokroku v oblasti ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím uznaných Dohovorom a pokroku pri ich používaní.

Národný program aktívneho starnutia 2021 - 2030

Dokument zameraný na podporu ľudských práv starších osôb cestou ich aktivizácie prostredníctvom verejných podporných politík (politiky v oblasti zamestnanosti a zamestnateľnosti starších, politiky v oblasti podpory ich celoživotného vzdelávania, občianskych a sociálnych aktivít mimo formálneho trhu práce, podpory ich nezávislosti, dôstojnosti, ekonomickej a sociálnej bezpečnosti, vrátane ochrany pred zlým zaobchádzaním vo všetkých spoločenských sférach a vzťahoch.

Národný akčný plán pre elimináciu a prevenciu násilia na ženách 2020 - 2025

Obsahuje nasledujúce ciele:

- Ochrana žien zažívajúcich násilie a ich detí.
- Prevencia násilia na ženách.
- Integrované politiky a zber údajov.
- Efektívne postihovanie násilia na ženách.

Národná stratégia na ochranu detí pred násilím od r. 2014

Obsahuje nasledujúce ciele:

- Vytvoriť Národný koordinačný rámec pre riešenie násilia páchaného na deťoch.
- Zabezpečiť systematické monitorovanie a hodnotenie systémov ochrany detí pred násilím.
- Predchádzať inštitucionálnemu a systémovému porušovaniu práv dieťaťa.
- Zabezpečiť profesionalitu a kvalitu výkonu politík.

- Zvyšovať informovanosť o problematike násilia páchaného na deťoch.

Strategické priority rozvoja zamestnanosti v SR - do r. 2030

Strategické priority rozvoja zamestnanosti v SR

Národný plán posilnenia

Záruky pre mladých ľudí v SR

Akčný plán na ďalšie posilnenie integrácie dlhodobo nezamestnaných na trhu práce v SR

Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do r. 2030 - snaha o integráciu Rómov predovšetkým

v 4 hlavných oblastiach:

- vzdelanie,
- zamestnanosť,
- zdravotná starostlivosť,
- bývanie.

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA

Obec Biely Kostol leží vo východnej časti západného Slovenska a spadá do Trnavského kraja. Obec sa nachádza v spádovom území mesta Trnava vzdialeného od obce približne 5,5 km. Výmera katastrálneho územia je 2,41 km² a aktuálny počet obyvateľov k 31.12.2023 je 2477.

Katastrálne územie obce Biely Kostol obklopujú katastrálne územia obcí:

- Trnava zo severnej, východnej aj južnej strany,
- Ružindol zo západnej strany.

Poloha obce v nadväznosti na krajské mesto Trnava

Zdroj: (Mapy Google, 2018)

2.1 Sociodemografická analýza

Sociodemografická analýza je zameraná na sumarizáciu údajov o vývoji, štruktúre a začlenení obyvateľstva podľa viacerých ukazovateľov.

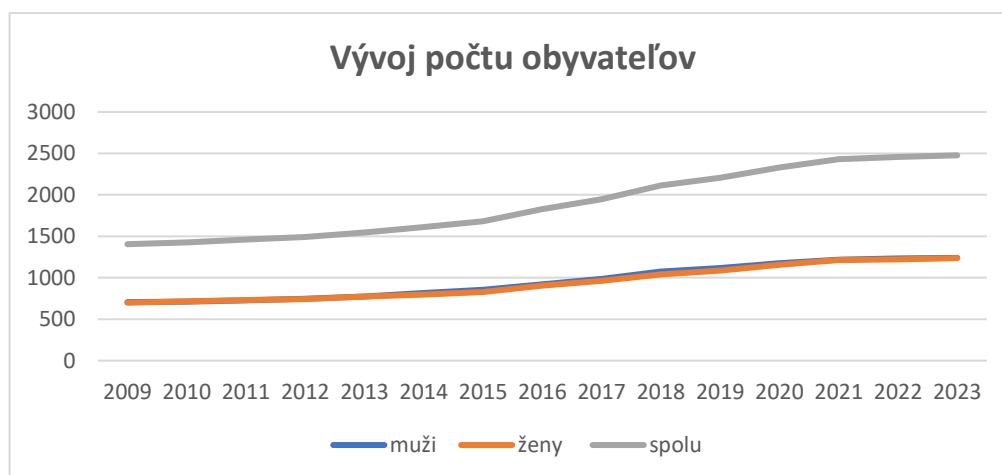
2.2 Demografické ukazovatele

Počet obyvateľov v obci za obdobie posledných 10 rokov zaznamenával plynulý nárast. V porovnaní s rokom 2009 počet obyvateľov s trvalým pobytom v obci vzrástol o 76,3%. K faktorom rastu obyvateľstva prispel okrem prirodzeného prírastku obyvateľstva aj rozmach výstavby nových rodinných a bytových domov v obci v nových lokalitách.

Tabuľka č. 1: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2009 až 2023

rok	muži	ženy	spolu
2009	706	699	1405
2010	713	714	1427
2011	728	732	1460
2012	748	743	1491
2013	773	772	1545
2014	815	796	1611
2015	853	828	1681
2016	921	906	1827
2017	985	961	1946
2018	1073	1040	2113
2019	1117	1088	2205
2020	1174	1155	2329
2021	1219	1212	2431
2022	1235	1223	2458
2023	1240	1237	2477

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2009 až 2023

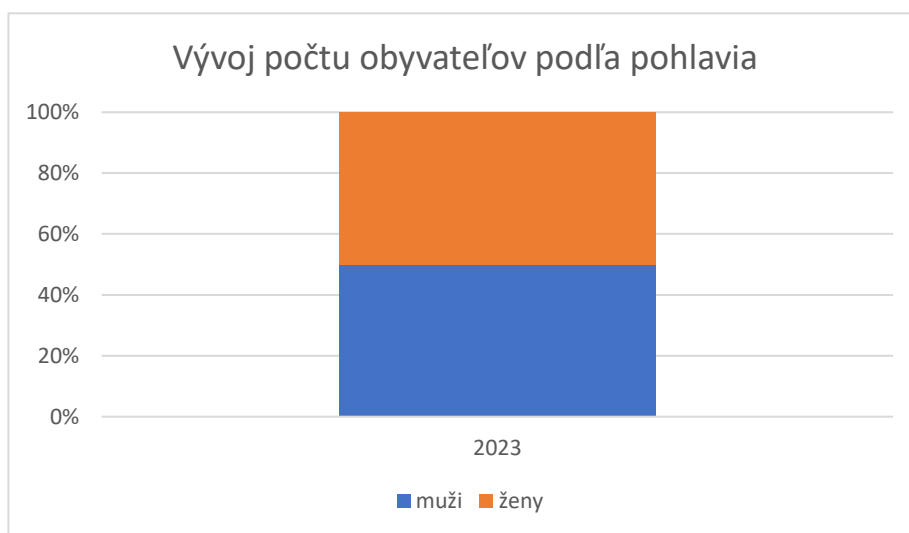
2.3 Rozdelenie obyvateľstva podľa pohlavia

Podľa posledných dostupných údajov mala v obci miernu prevahu mužská populácia a to v pomere 50,6 % ku 49,4 %.

Tabuľka č.2: Rozdelenie obyvateľov podľa pohlavia za rok 2023

Pohlavie	Počet obyvateľov
Muži	1240
Ženy	1237

Graf č. 2: Rozdelenie obyvateľov podľa pohlavia za rok 2023

2.4 Prírastok/úbytok obyvateľov

V rámci demografickej analýzy je dôležité sledovať 3 základné ukazovatele: prirodzený prírastok/úbytok, migračné saldo a celkový prírastok/úbytok obyvateľov. Tieto údaje boli v obci Biely Kostol sledované za posledných 14 rokov: 2009 - 2023.

Prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva predstavuje rozdiel živonarodených a zomrelých za jeden rok. Z nižšie uvedeného grafu vyplýva, že v priebehu sledovaných rokov bol zaznamenaný prírastok. Veľmi progresívny bol rok 2021 a tak isto aj za posledný rok 2022, kedy bol prirodzený prírastok najvyšší z celého sledovaného obdobia.

Migračné saldo ako ďalší dôležitý ukazovateľ predstavuje počet prisťahovaných/vysťahovaných obyvateľov za kalendárny rok. Je pozitívne, že migračné saldo malo za všetky sledované roky kladné

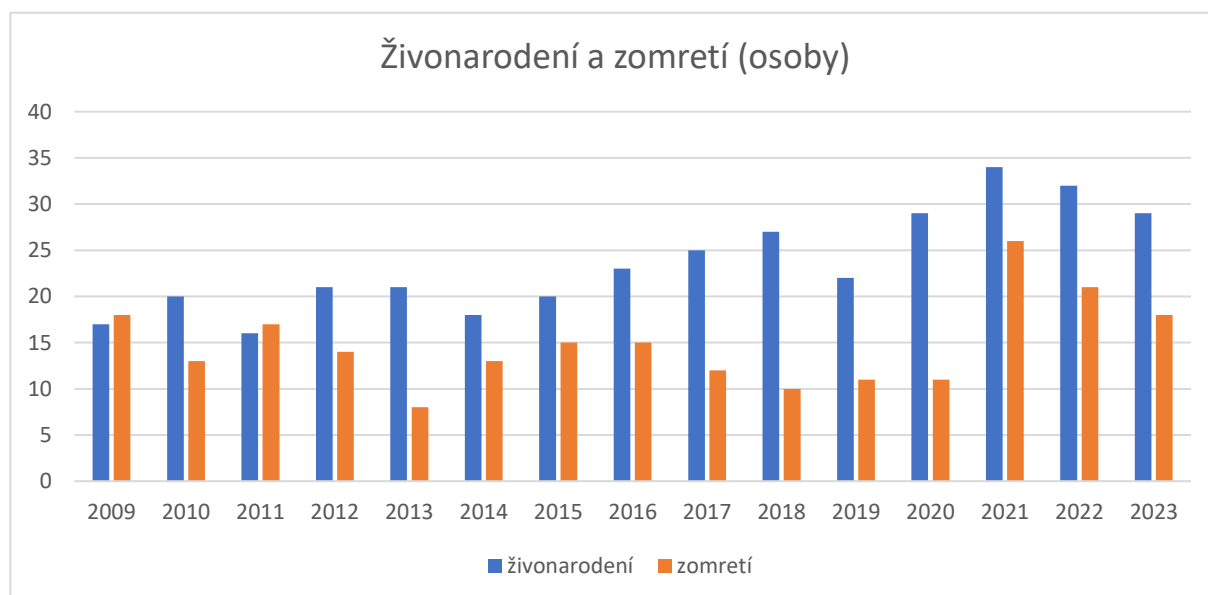

hodnoty. Z nasledovného prehľadu možno vidieť, že za posledné desaťročie bol prirodzený prírastok obyvateľov 120 a migračné saldo (rozdiel medzi počtom prisťahovaných a odsťahovaných obyvateľov) činilo 773. Nárast počtu obyvateľov je teda spôsobený tak migráciou, ako aj prirodzeným prírastkom.

Tabuľka č. 3: Prírastok/úbytok obyvateľov v rokoch 2009 – 2023

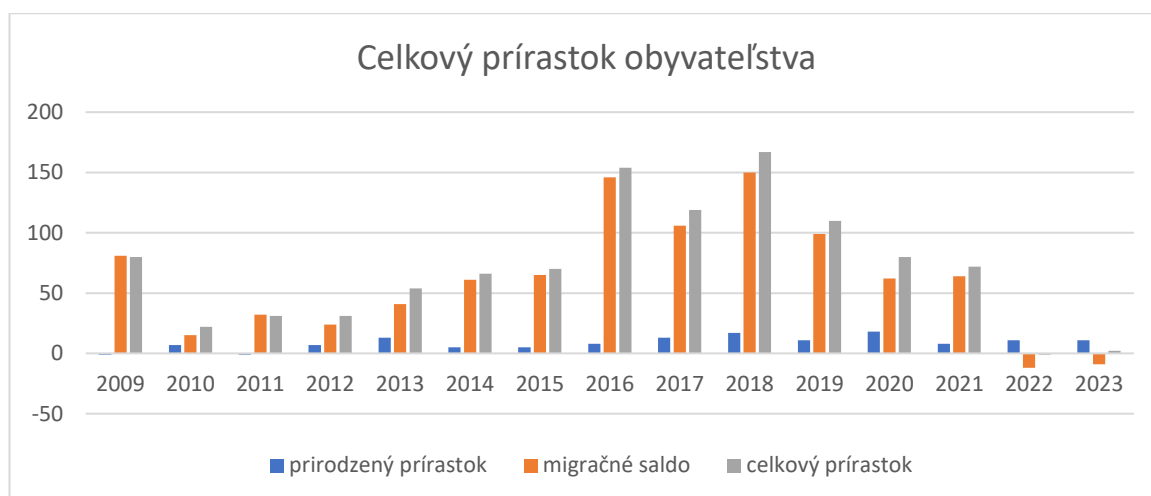
	prirodzený prírastok	migračné saldo	celkový prírastok
2009	-1	81	80
2010	7	15	22
2011	-1	32	31
2012	7	24	31
2013	13	41	54
2014	5	61	66
2015	5	65	70
2016	8	146	154
2017	13	106	119
2018	17	150	167
2019	11	99	110
2020	18	62	80
2021	8	64	72
2022	11	-12	-1
2023	11	-9	2
spolu	132	925	1057

Graf. č. 3: Prirodzený prírastok/úbytok

Graf č. 4: Celkový prírastok obyvateľstva

2.5 Veková štruktúra obyvateľov

Veková štruktúra obyvateľov bola taktiež sledovaná za posledných 13 rokov (2009 - 2022). Delí sa do 3 základných kategórií:

- **Predproduktívna: 0 - 14 rokov (vrátane)**
- **Produktívna: 15 - 64 rokov**
- **Poproduktívna: 65 a viac rokov**

V predproduktívnej zložke, teda detí do 14 rokov bol zaznamenaný postupný nárast, každý sledovaný rok. Maximum v počte detí do 14 rokov bolo v roku 2022. Vzhľadom na to, že táto zložka populácie je budúcim ekonomicky aktívnym obyvateľstvom, je to veľmi dôležitá informácia.

Druhá kategória je najpočetnejšia a tvorí ju ekonomicky aktívne obyvateľstvo. Takisto bol zaznamenaný postupný nárast s maximom v roku 2022.

Do tretej kategórie (obyvatelia v poproduktívnom veku) spadajú seniori a dôchodcovia. V tejto kategórii je možné sledovať postupný nárast, čo odzrkadľuje negatívny vekový vývoj v podobe starnutia populácie. Nejde len o prípad Bieleho Kostola, ale tento trend je možné pozorovať na väčšine územia Slovenska a aj celej Európy.

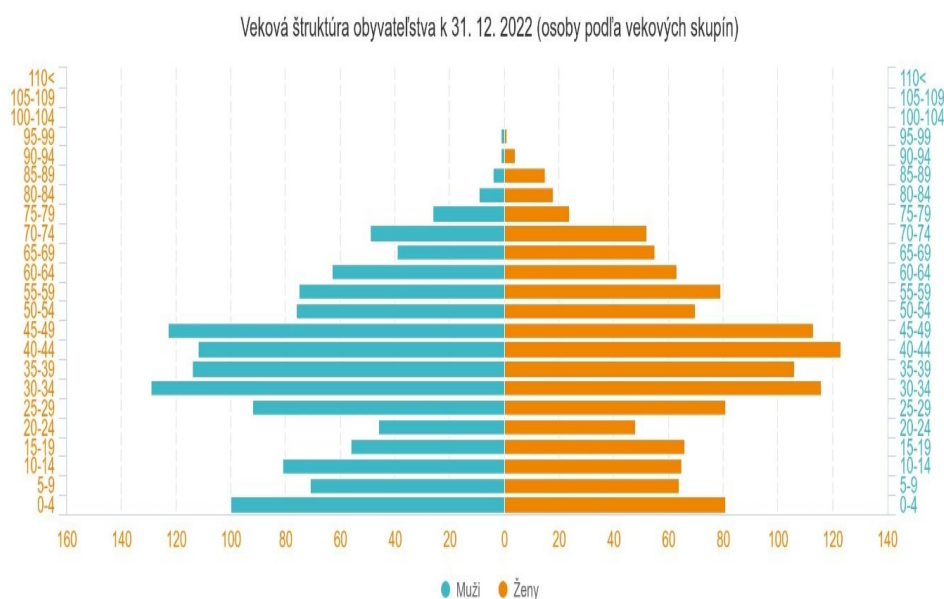
V nižšie uvedenej tabuľke a grafoch je možné vidieť porovnanie počtu obyvateľov v jednotlivých kategóriách.

Tabuľka č. 4: Vývoj počtu jednotlivých skupín obyvateľov

Vek/rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0 - 4	92	98	100	112	122	127,5	143	159	173	181
5 - 9	88	92,5	93	91	100	116,5	123	129	142	135
10 - 14	62	71,5	83,5	99,5	110	114	118	111	119	146
15 - 19	84	79,5	78	81	82	86	107	110	120	122
20 - 24	102	104,5	109	113,5	112,5	114,5	121	120	106	94
25 - 29	114	115,5	118	132	154,5	169,5	187	197	201	173
30 - 34	122	131	142	138	147,5	173,5	194	216	232	245
35 - 39	151,5	152,5	157,5	165,5	175	186	221	224	212	220
40 - 44	108,5	125	139,5	170	193	199,5	209	219	235	235
45 - 49	118	113,5	108	109,5	117	140	176	193	226	236
50 - 54	109,5	114,5	120	122	128,5	135	130	126	142	146
55 - 59	74	81	95	106,5	112,5	118,5	141	150	146	154
60 - 64	98	94,5	88,5	84,5	83	81	102	119	127	126
65 - 69	74	78	84,5	96	105	109	107	101	101	94
70 - 74	48	51	56	59,5	65	70	77	90	96	101
75 - 79	37	38,5	37,5	39,5	42,5	44	50	53	45	50
80 - 84	19,5	21,5	22,5	22,5	24,5	30,5	37	33	31	27
85 - 89	12,5	12	9,5	7	8	10,5	12	16	17	19
90 - 94	3,5	3	3	4	4	3,5	4	2	5	5
95 - 99	0	0,5	1	0,5	0	0,5	2	3	1	2

Graf č. 5: Vývoja počtu jednotlivých skupín obyvateľov

2.6 Analýza poskytovateľov sociálnych služieb

Sociálne služby sú jednou z foriem sociálnej pomoci pre ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii. Obec prostredníctvom nich podporuje sociálne začlenenie obyvateľov a uspokojovanie sociálnych potrieb ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii. Tieto služby sú zamerané na:

- prevencia vzniku, riešenie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie jednotlivca, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnova alebo rozvoj schopnosti jednotlivca viesť samostatný život,
- podpora začlenenia jednotlivca do spoločnosti,
- prevencia sociálneho vylúčenia,
- riešenie krízovej sociálnej situácie jednotlivca a rodiny.

Cieľovým zameraním sociálnej práce je nielen jednotlivec, ale najmä skupina, komunita a sociálne javy, ktoré sa ich dotýkajú.

Prehľad poskytovania sociálnych služieb v obci:

Terénna sociálna služba krízovej intervencie – pomoc obyvateľom v rôznych kríz. situáciách

Druh poskytovanej služby	poskytuje	neposkytuje
Nízkoprahové denné centrum		X
Integračné centrum		X
Komunitné centrum		X
Nocľaháreň		X
Útulok		X
Domov na polceste		X
Zariadenie núdzového bývania		X

Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu

Druh poskytovanej služby	poskytuje	neposkytuje
Pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov	X	
Pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo šk. zariadenia	X	
Záujmová činnosť	X	
Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	X	

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti		X
Služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života		X
Služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa		X

Osobná asistencia

Druh poskytovanej služby	poskytuje	neposkytuje
Sprostredkovanie osobnej asistencie	X	
Požičiavanie pomôcok	X	
Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci		X
Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií		X
Odľahčovacia služba		X
Pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností		X
Poskytovanie sociálnej služby v dennom centre		X
Podpora samostatného bývania		X

Opatrovateľská služba

Druh poskytovanej služby	poskytuje	neposkytuje
Domáca opatrovateľská služba	X	
Prepravná služba		X
Sprievodcovská služba a predčitateľská služba		X
Tlmočnícka služba		X

Osobná asistencia

Druh poskytovanej služby	poskytuje	neposkytuje
Sprostredkovanie osobnej asistencie	X	
Požičiavanie pomôcok	X	
Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci		X
Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií		X
Odľahčovacia služba		X
Pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností		X
Poskytovanie sociálnej služby v dennom centre		X
Podpora samostatného bývania		X

Poskytovanie sociálnej služby

Druh poskytovanej služby	poskytuje	neposkytuje
Poskytovanie úľavy na stravovaní - obedy	X	
Poskytovanie sociálnej služby v práčovni		X
Poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny		X

Cieľové skupiny obyvateľov a identifikácia problému

- 1.) Deti a mládež
- 2.) Seniori
- 3.) Občania so zdravotným postihnutím
- 4.) Občania so sociálnymi a spoločenskými problémami

ad 1.) Deti a mládež

Skupinou ohrozenia a záujmom komunitného plánovania sú aj deti a mládež, pre ktorých je potrebné nastaviť súbor opatrení na odstránenie, alebo zmiernenie porúch psychického a sociálneho vývinu. Patria sem najmä:

- mladiství, ktorí sa dopustili priestupku,
- deti a mladiství s poruchami správania,
- deti a mladiství, ktorí sú závislí na tabakových a omamných látkach,
- deti a mládež v nestabilnom rodinnom prostredí,
- deti a mládež, ktorí žijú v rodinách s nízko-sociálno-ekonomickou úrovňou.

V obci Biely Kostol sú občianske združenia, ako napr. FK Biely Kostol (U11, U13 a muži), za HRAnice o.z, OZ Pre náš Biely Kostol, ktoré sa snažia zapájať deti a mládež do športových aktivít. Prínosom pre mladistvých by bolo zriadenie komunitného klubu, ktorý by združoval najmä deti a mládež a voľnočasové aktivity. Nádej svitá po rekonštrukcii budovy LONDON, kde má v jednej časti vzniknúť tzv. Vinný dom a druhá časť by mala slúžiť pre záujmové združenia. V obci je možnosť športového vyžitia detí a mládeže na detskom ihrisku a workoutovom ihrisku. V dohľadnej dobe (2025) by k nim malo pribudnúť multifunkčné ihrisko v areáli futbalového ihriska FK Biely Kostol, kde bude možné hrať tenis, hádzanú a minifutbal. V areáli ZŠ je vybudované detské workoutové ihrisko a v dohľadnej dobe sa plánuje vybudovanie športového vonkajšieho ihriska a telocvične.

Deti zo ZŠ a MŠ sa aktívne zapájajú aj na podujatiach organizovaných obcou.

Pre mladé rodiny v roku 2019 vznikol tzv. Rodinný klub Biely Kostol, v ktorom sa stretávajú mamičky na materskej dovolenke so svojimi deťmi. Mladé mamičky tak majú vytvorený priestor na odovzdávanie skúseností a možnosť realizovať podujatia menšieho rozsahu.

Identifikácia problému:

- chýbajúca vyhľadávacia činnosť sociálne slabších rodín s deťmi, ktoré potrebujú pomoc,
- absencia priestoru a aktivít pre mládež,
- identifikácia drogového a alkoholického závislých mladistvých v obci.

Cieľové zameranie pomoci:

- snaha o elimináciu faktorov a činiteľov spôsobujúce potenciálne sociálne ohrozenie v budúcnosti, ako aj zabrániť prehĺbovaniu negatívnej sociálnej situácie,
- hľadať možnosť trávenia voľného času v komunitnom centre, čím sa zamedzí vzniku patologického sociálneho správania,
- vytvorenie funkčného systému pomoci rodinám, deťom a mládeži – prevencia vzniku negatívnych sociálnych javov a riziku sociálneho vylúčenia.

ad 2.) Seniori

Vzhľadom k vysokému rastu indexu starnutia a nárastu poproduktívnej kategórie populácie je vo väzbe na ďalšie skutočnosti významným faktorom a indikátorom pre plánovanie sociálnych služieb, pri ktorých je nevyhnutné venovať pozornosť aj tejto vekovej kategórii. V súčasnom období občania obce nad 65 rokov tvoria 10,6 % z celkového počtu obyvateľov, ide o perspektívne odkázanú skupinu obyvateľstva.

Pre cieľovú skupinu seniorov sú charakteristické nasledovné znaky:

- dosiahnutie dôchodkového veku,
- postupné posúvanie hranice dôchodkového veku do vyššieho veku,
- nárast miery chorobnosti – zvýšený výskyt viacerých chronických ochorení a ich ďalší nárast s pribúdajúcim vekom,
- vdovstvo, strata životného partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny.

- Rozdiely seniorov sú dané vekom, zdravotným stavom a podmienkami, v akých prežili svoj život. Nie je jednoduché stanoviť a naformulovať opatrenia, ktoré by riešili problematiku seniorov a pritom rešpektovali špecifiká všetkých skupín dôchodcov.
- Sociálne zabezpečenie predstavuje súbor inštitúcií, zariadení a činností na predchádzanie, zmierňovanie a odstraňovanie sociálnych situácií seniorov. Zabezpečovanie sociálnej starostlivosti a sociálnej pomoci pre seniorov je predovšetkým riešením sociálnej núdze seniora, ktorou rozumieme stav, kedy si občan nedokáže sám zabezpečiť starostlivosť o svoju domácnosť ani o svoju osobu. Optimálna forma starostlivosti o seniorov je starostlivosť poskytovaná predovšetkým v domácom prostredí, keďže väčšina občanov chce zostať vo svojich domácnostiach tak dlho, ako je to možné v závislosti od zdravotného stavu seniora a jeho sociálneho zázemia. Pomoc seniorom je pomerne zložitý proces, ktorý závisí aj od finančných možností obce, ale aj od spolupráce zainteresovaných subjektov.
- Obec často nemá vedomosť o občanoch, ktorí potrebujú pomoc vo forme zabezpečenia opatrovania, nakoľko rodinní príslušníci sa často snažia vyriešiť danú situáciu sami.

Obec Biely Kostol každoročne finančne podporuje seniorov v rámci poskytnutej dotácie na spoločenské podujatia a príspevkom na stravovanie osobám, ktoré poberajú starobný, alebo invalidný dôchodok. Seniori sa stretávajú a zúčastňujú na rôznych kultúrno-spoločenských podujatiach, ktoré obec organizuje a v rámci mesiaca október, ktorý je mesiacom „úcty k starším“. Obec pre seniorov vždy pripraví kultúrno-spoločenské stretnutie aj s malou pozornosťou vo forme darčekovej poukážky.

Identifikácia problému:

- chýbajúca vyhľadávacia činnosť občanov odkázaných na sociálnu pomoc,
- v obci nie je domov sociálnych služieb v pôsobnosti obce, alebo VÚC,
- osamelí seniori so zdravotnými problémami, o ktorých obec často nevie,
- chýbajúca prepravná služba,
- pomoc osamelým seniorom pri zabezpečovaní nákupov a vyzdvihnutia liekov.

Cieľové zameranie pomoci:

- rozšíriť možnosti poradenstva v sociálnej oblasti,
- snaha o zlepšenie prístupu k zdravotnej starostlivosti.

ad 3.) Občania so zdravotným postihnutím

Cieľovú skupinu občanov so zdravotným postihnutím tvoria obyvatelia obce, ktorí sa so zdravotným postihnutím už narodili, alebo sa ocitli v krízovej situácii a na základe lekárskeho posudku a sú odkázaní na pomoc a poskytnutie sociálnej služby. Z hľadiska kritérií charakteru postihnutia to môžu byť občania, ktorí trpia:

- duševnými poruchami (mentálne a psychické postihnutie),
- postihnutím pohybového aparátu,
- občania so zmyslovým postihnutím,
- kombinované postihnutia.

Každá z uvedených kategórií postihnutí má rozdielne dopady na sociálne následky postihnutia a tým aj na špecifické potreby a formy pomoci spoločnosti pri ich uspokojovaní.

Zákon o sociálnych službách venuje dostatočný priestor v oblasti poskytovania sociálnych služieb čo sa týka ich druhov a foriem poskytovania. Zdravotne postihnutí občania sú riešení poskytovaním kompenzácií, sociálnych dôsledkov zdravotného postihnutia, v kompetencii štátu. Druh postihnutia u občana má rozdielne dopady na sociálne následky a tým aj špecifické potreby a formy pomoci spoločnosti pri ich uspokojovaní.

Naša legislatíva definuje rozličné systémy nahliadania na zdravotné postihnutie podľa rôzneho účelu a kritérií. V obci Biely Kostol sa nachádzajú aj deti so zdravotným postihnutím, ktorým sa snaží obec v rámci kultúrno-spoločenských podujatí vyzbierať finančný príspevok určený na zabezpečenie rehabilitačných činností. Táto forma je v obci dlhodobo veľmi úspešná. Najväčšia zbierka sa uskutočňuje na obecnom charitatívnom plese.

Identifikácia problému:

- chýbajúca vyhľadávacia činnosť občanov so zdravotnými problémami a ŽZP,
- málo informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb,
- chýbajúci denný stacionár, prípadne opatrovateľská služba v domácom prostredí (okrem seniorov),
- pre zdravotne postihnuté osoby absentuje možnosť zamestnať sa.

Cieľové zameranie pomoci:

- zabezpečenie podpory dôstojnej kvality života,
- podpora vo forme opatrovateľskej služby,
- hľadať možnosti zriadenia denného stacionára.

ad 4.) Občania so sociálnymi a spoločenskými problémami.

Svojím zložením ide o najrôznorodejšiu sociálnu skupinu, preto aj potreby, prístupy a formy sociálnej pomoci vo vzťahu k tejto cieľovej skupine sú rôznorodé. Občania so sociálnymi problémami môžu byť takí, ktorí napr. pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav stratili príjem, alebo sa ocitli v ťažkej životnej situácii. K tejto skupine zaraďujeme nezamestnaných občanov, spoločensky neprispôsobivých a závislých. Táto sociálna skupina ľudí patrí medzi najviac ohrozené, keďže ich sociálna situácia vychádza často z nedostatočnej úrovne vzdelania, finančnej negramotnosti, nezodpovedného prístupu k životu, prípadne požívania návykových látok. Pozitívnom v tejto oblasti je vytvorenie bezplatného krízového poradenstva v obci najmä pre túto skupinu.

Identifikácia problému:

- chýbajúca vyhľadávacie činnosť občanov odkázaných na pomoc
- chýbajú preventívne sociálne opatrenia
- narastá skupina obyvateľov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami
- pasivita občanov riešiť veci verejné
- chýba sociálna služba krízovej intervencie

Cieľové zameranie pomoci:

- posilnenie vyhľadávajúcej činnosti a hľadať možnosť optimálneho riešenia daného problému,
- pomoc občanom pri integrácii do spoločenského a pracovného života,
- spolupráca s UPSVaR Trnava.

2.7 Poskytovatelia sociálnych služieb v okolí

Občania obce Biely Kostol majú možnosť využiť sociálne služby u poskytovateľov v rámci okresu Trnava. Ďalšou možnosťou je využitie opatrovateľskej služby alebo zapožičania zdravotných pomôcok prostredníctvom Trnavskej arcidiecéznej charity.

Poskytovateľ sociálnej služby	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Poskytovateľ/zriaďovateľ
Dom seniorov Karolína, Cífer	zariadenie pre seniorov	pobytová	neverejný poskytovateľ
Zariadenie pre seniorov T. Vansovej, Trnava	zariadenie pre seniorov	pobytová	zriadené mestom Trnava
Stredisko evanjelickej Diakonie, Trnava	zariadenie pre seniorov	pobytová	zriadené evanjelickou Diakoniou Bratislava
Záujmové združenie RODINA, Trnava	zariadenie núdzového bývania + denný stacionár	pobytová	neverejný poskytovateľ
Svetlo, Trnava	dom pre seniorov + požičiavanie zdrav. pomôcok	pobytová	neverejný poskytovateľ
Zariadenie pre seniorov, Križovany nad Dudváhom	zariadenie pre seniorov	pobytová	Obec Križovaný nad Dudváhom
DSS pre dospelých HUMÁNUM, Zavar	dom sociálnych služieb	pobytová + ambulantná	VÚC
ANTONIUS - senior centrum, Sládkovičovo	zariadenie pre seniorov + špec. zariadenie	pobytová - ročná	neverejný poskytovateľ
Trnavská arcidiecézna charita, Trnava	terénna soc. služba krízovej intervencie	terénna	neverejný poskytovateľ
Centrum Koburgovo, Trnava	komunitné centrum	ambulantná	neverejný poskytovateľ
Stredisko sociálnej starostlivosti, Trnava	denné centrum	ambulantná	zriadené mestom Trnava
Stacionár Náš Dom, Trnava	denný stacionár	ambulantná	neverejný poskytovateľ

2.8 Školstvo

Materská škola

V obci sa nachádza materská škola, kde je zabezpečené predprimárne vzdelávanie pre deti 3 - 6 rokov. Každodenný edukačný program je spestrený rôznymi aktivitami, v rámci ktorých deti nacvičujú kultúrne programy v závislosti od sviatkov a pre obecné podujatia. Jazyková úroveň detí sa prehľbuje naučením básničiek a pesničiek. Z dôvodu zvýšeného počtu prisťahovaných obyvateľov, najmä mladých rodín, materská škola začala mať obmedzenú kapacitu umiestnenia detí a tak je v blízkej budúcnosti naplánovaná nadstavba MŠ o 4 triedy vrátane rozšírenia a modernizácie kuchyne a jedálne. V súčasnosti sú deti rozdelené do 4 tried. Budova materskej školy sa nachádza v strede obce na ulici Cintorínska 5.

Základná škola

Základná škola sídli na Bronzovej 1, je v zriaďovateľskej pôsobnosti obce a bola vybudovaná v rokoch 2020 - 2021 a otvorená v školskom roku 2022-2023. Postupne sa ZŠ každoročne navyšuje o vyšší ročník. Ide o 10 triednu ZŠ pre prvý stupeň. V budúcnosti sa plánuje v areáli školy dobudovať budova pre 2 stupeň, telocvičňa a vonkajšie športové ihrisko. Súčasťou školského objektu je detské workoutové ihrisko. Druhý stupeň naši žiaci navštevujú v blízkej obci Ružindol, s ktorým máme spoločný školský obvod. Mnohí prisťahovalci z Trnavy navštevujú ZŠ v Trnave. Stredné a vysoké školy študenti z obce navštevujú podľa odbornosti v blízkych mestách kraja, poprípade i mimo neho.

2.9 Zdravotníctvo

V obci sa nenachádza žiadne zdravotné stredisko ani nie sú poskytované žiadne zdravotné služby. Najbližšie lokalizovaná vybavenosť z pohľadu zdravotnej starostlivosti je v meste Trnava. V obci pôsobí lekáreň, ktorá je situovaná na Pionierskom námestí.

3 STRATEGICKÁ ANALÝZA A DEFINOVANIE CIEĽOV

3.1 SWOT analýza

SWOT analýza je jedným zo základných nástrojov strategického plánovania a rozvoja, používaná na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb, ktoré spočívajú v danom projekte, pláne, ktorého výsledkom je realizácia konkrétneho cieľa. Základom SWOT analýzy je jasne definovaný jej cieľ a postup krokov, ktoré to majú zabezpečiť. Ak je cieľ jasne definovaný. Na základe sociálno-demografickej analýzy a analýze cieľových skupín príjemcov sociálnych služieb, bola spracovaná SWOT analýza ako nástroj strategického plánovania.

Silné stránky	Slabé stránky
• aktívny prístup a záujem obce o zlepšenie riešenia životných situácií obyvateľov obce, • lekáreň v obci, • situovanie obce v blízkosti krajského mesta poskytujúceho všetky sociálne služby, • podpora klubovej a spolkovej činnosti detí, mládeže, seniorov, športovcov ako i iných neziskových organizácií pôsobiach v obci, • zapájanie sa obce do regionálnych združení a projektov, • fungujúca opatrovateľská služba, • komunitné centrum pre matky s deťmi, • bezplatné krízové poradenstvo, • vytvorený klub dôchodcov spadajúci pod OcÚ, • finančná podpora sociálne a zdrav. znevýhodnených obyvateľov, • záujem vedenia obce o poskytovanie soc. služieb pre viaceré vekové kategórie, • vo väčšine domácností poskytujú soc. služby väčšinou rodinní príslušníci. • krabička radosti – vianočná pomoc seniorom • organizovanie charitatívnych zbierok pre zdravotne a sociálne znevýhodnené rodiny	• nedostatočný počet sociálnych služieb v obci, • nedostatok vlastných fin. zdrojov na rozvoj sociálnych služieb, • nedostatočná miera poradenstva a informovanosti cieľových skupín, • nedostatočný záujem časti obyvateľstva o dobrovoľnícku činnosť v oblasti sociálnych služieb, • absencia zdrav. zariadení – lekár, • chýbajúca sociálna služba – denný stacionár, • chýbajúci domov dôchodcov v pôsobnosti obce, • zvyšovanie počtu sociálne odkázaných obyvateľov, • nízke príjmy obyvateľov, ktorí sú odkázaní na poskytovanie sociálnych služieb, • absencia dobrovoľných alebo charitatívnych organizácií, • nedostatok fin. prostriedkov na kompletne poskytovanie soc. služieb zo strany obce, v rámci rozpočtu.

Príležitosti	Ohrozenia
• zvyšovanie zodpovednosti obce za riešenie lokálnych problémov, • ciele opatrení podľa miestnych potrieb, • podpora a rozvoj dobrovoľníctva, • možnosti získania mimorozpočtových zdrojov (ŠR, štrukturálne fondy EÚ, atď.) na rozvoj soc. služieb, • využitie partnerstva v regionálnych združeniach a projektoch pri riešení rozvoja soc. služieb, • využitie potenciálu dobrovoľníctva ako možného nástroja k predchádzaniu sociálneho vylúčenia, • možnosť získania fin. zdrojov z ÚPSVR, a iné.	• nepriaznivý demografický vývoj, starnutie populácie, • nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby, • zlyhávajúce osobnej zodpovednosti na vlastný život a absencia aktívneho prístupu k riešeniu vlastnej životnej situácie, • riziko nesúladu plánovania financovania soc. služieb s potrebami obyvateľov, • nedostatočný záujem časti obyvateľstva o veci verejné a o poskytované sociálne služby a aktivity obce v tejto oblasti, • celospoločenský nárast alkoholizmu a užívania návykových látok medzi deťmi a mládežou, • nárast pasivity obyvateľov k zhoršujúcej sa sociálnej situácii a neriešenie z toho vznikajúcich problémov vlastnými silami, • vysoká administratívna záťaž pri získavaní dotácií pre poskytovanie soc. služieb, • vysoké náklady na poskytovanie soc. služieb na území obce, • nedostatočný počet personálneho zabezpečenia v oblasti soc. služieb.

3.2 Vízia a stratégia

Na základe SWOT analýzy a sociálno - demografických informácií sa stanovila vízia a stratégia v oblasti sociálnych služieb v obci.

Vízia:

Byť sebestačnou obcou pre poskytovanie najnutnejších služieb pre obyvateľov všetkých vekových kategórií.

Stratégia:

Zlepšovať služby postupným zabezpečovaním nevyhnutných potrieb pre zníženie nežiadúceho sociálneho dopadu všetkým vekovým kategóriám.

3.3 Oblasť pre zlepšenie

Deti a mládež

- finančná podpora a benefity pre rodinu s trvalým pobytom pri narodení dieťaťa (podporené VZN obce),
- hľadať a využívať priestory pre stretávanie sa mládeže pre spoločné záľuby a aktivity,
- zapájať deti a mládež do aktivít obce (mládež – brigády, pomoc pri organizovaní podujatí a pod.),
- spoločné programy detí z MŠ a ZŠ,
- vybudovanie multifunkčného ihriska pre verejnosť,
- organizovať výchovno-vzdelávacie workshopy na rôzne témy (šikana, drogy, alkohol, návykové látky, zdravý životný štýl a pod.),
- organizovanie trojgeneračných podujatí a pod..

Seniori

- zlepšiť angažovanosť seniorov na aktivitách poriadaných obcou (účasť na podujatiach, spolupráca pri organizovaní podujatí, pripraviť vlastnú akciu pre obyvateľov obce),
- vypracovať analýzu orientovanú na seniorov, ktorí potrebujú pomoc (občasné nákupy, pomoc osamoteným s prácami v záhrade, okolo domu a pod..),
- hľadať možnosti na zlepšenie finančnej pomoci pre zdravotne znevýhodnených seniorov,
- hľadať spôsob rozšírenia pomoci v rámci vianočnej krabíčky radosti,
- lepšia informovanosť o poskytovaní bezplatnej pomoci v rámci krízového poradenstva,
- hľadať možnosť na poskytnutie pomoci zo strany psychológa,
- vytvorenie denného stacionára pre seniorov,
- zisťovanie požiadaviek a miery spokojnosti s aktivitami a službami pre seniorov v obci.

Občania so zdravotným znevýhodnením

- vytvorenie denného stacionára, kde by bolo možné poskytovanie terapeutických aktivít,
- hľadanie iného spôsobu (okrem obecného plesu a podujatí obce) na získanie finančného daru pre obyvateľov so zdravotným znevýhodnením,
- vykonanie prieskumu požiadaviek a spokojnosti so službami v obci.

Občania so sociálnymi a spoločenskými problémami

- analýza obyvateľov so sociálnymi a spoločenskými problémami – posilniť vyhľadávanie tejto kategórie,
- organizovanie podujatí podporujúcich zlepšenie sociálneho a spoločenského postavenia obyvateľov,
- vyhľadávanie preventívnych opatrení na zníženie miery tejto kategórie obyvateľov (vzdelávanie, poradenstvo, spolupráca s inými komunitami),
- aktualizácia VZN o poskytnutí finančných a nefinančných prostriedkov na podporu týchto občanov.

3.4 Ciele

Ide o konkrétne úlohy jednotlivých oblastí, pre ktoré budú zabezpečované finančné, materiálové a personálne zdroje. Ciele vychádzajú z definovanej vízie a stratégie a strategickej analýzy potrieb zlepšenia kvality života v obci.

Cieľová skupina	Cieľ	Opatrenie
Deti a mládež	Plnohodnotné trávenie voľného času	Vybudovanie parčíka pri vale
		Vybudovanie oddychovej zóny s ovocnými stromami, altánkom
	Aktívna účasť života v obci	Organizovanie športových a kultúrno-spoločenských podujatí so zapojením detí a mládeže
		Skrášľovanie okolia - brigády a výsadba stromčekov – zapojenie mládeže
	Pomoc rodinám	Hľadanie spôsobu na získanie možnosti finančných a nefinančných prostriedkov od podnikateľov a nadácií.
	Rozvoj detí a mládeže športom	Podpora záujmu do radov mladých futbalistov U11 a U13
		Vybudovanie multifunkčného ihriska na futbalovom ihrisku FK Biely Kostol
Seniori	Starostlivosť o seniora	Podpora pomoci formou bezplatného krízového poradenstva – zlepšenie propagácie
		Začať rokovať s investormi o možnosti vytvorenia denného stacionára v rámci polyfunkčných budov v lokalitách s BD

	Aktívna účasť života v obci	Pomoc pri organizovaní akcií v obci zamerané na tradície a hodnoty obce.
		Rozšíriť rady organizovaného stretávania sa seniorov a zabezpečiť workshopy v zaujímavých a potrebných témach
Občania so zdravotným znevýhodnením	Starostlivosť o občana	Hľadať spôsob na pomoc pri spolufinancovaní terapeutickú starostlivosti – zbierka z podujatí poriadaných obcou
		Hľadať možnosť na poskytnutie terapeutickú starostlivosti vybraným obyvateľom obce
Občania so sociálnymi a spoločenskými problémami	Záujem o problém občana so sociálnymi a spoločenskými problémami	Identifikácia občanov a hľadanie spôsobu poradenstva pre zníženie miery sociálnych a spoločenských problémov
		Pomoc pri umiestnení obyvateľa bez domova
		Poskytovanie ošatenia a obuvi a pod. pre obyvateľov bez domova

Realizácia cieľov bude závisieť od vývoja spoločensko-politickej situácie, úprav Zákona ministerstva práce a rodiny a získania dotácií v tejto oblasti.

4 MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Proces monitorovania a hodnotenia je dôležitou súčasťou realizácie projektových zámerov (aktivít), ktoré boli zadané v rámci rozvojovej stratégie komunitného plánu. Pomáha zistiť, či sa dodržiava stanovený plán a odhaľuje príp. chyby a riziká, ktoré môžu nastať pri jeho realizácii. Ak sa odhalia počas tohto procesu, nemusia v konečnom dôsledku predstavovať žiadny problém.

Obec Biely Kostol má zriadených viacero komisií, ktoré sa venujú rôznym oblastiam. Komunitné plánovanie spadá do kompetencií Komisie sociálnych vecí a vzdelávania.

Prvé hodnotenie komunitného plánu začína po jeho dokončení a zverejnení na stránke obce a obecnej úrade, kedy má verejnosť 15 dňovú lehotu na jeho pripomienkovanie. Následne je vhodné vyhodnocovať aktuálny stav poskytovaných soc. služieb raz ročne. Prvýkrát po schválení dokumentu sa odporúča v priebehu roka 2025. V rámci monitorovania a hodnotenia súčasného stavu je potrebné sledovať najmä aktuálnu využiteľnosť jednotlivých poskytovaných služieb, aby mohli byť podľa potreby upravené kapacity, príp. rozšírená sieť aktuálne poskytovaných sociálnych služieb.

Spracovanie a schválenie je len prvou etapou, po ktorej začína proces plnenia jednotlivých aktivít. Počas obdobia platnosti dokumentu je dôležité sledovať a vyhodnocovať realizačné procesy raz ročne a zapracovávať do dokumentu KPSS vývojové zmeny (legislatívne, ekonomické, demografické a iné) v komunite, regióne i celej spoločnosti.